

Statsminister har indtaget. Men dersom nogen skulde være i Tvivl om, hvad der er Meningen og Hensigten med denne Udtalelse, dersom nogen skulde være i Tvivl om, hvad man lægger ind i dette Udtryk: at forsvare sig mod uberettiget Angreb, behøver man i Virkeligheden kun at læse den Forhandling, der fandt Sted ved den Lejlighed, eller naturligvis bedre at have overværet den. Det ærede Medlem, Hr. Moltesen, talte i Gaar stærkt personligt om de Følelser, der fra Tid til anden havde besjælet ham i Genève ved at blive stillet overfor det danske Afrustningsforslag og dettes Konsekvenser, talte meget stærkt om Danmarks Ligestilling med Panama og de Følelser, der bevægede sig i ham overfor en saadan Jævnføring og Ligestilling. Jeg skal ikke følge det ærede Medlem i at bruge stærke Ord, men jeg skal sige dette, at dersom man tror, at det var en behagelig Situation at befinde sig i i 1ste Kommission ganske pludselig at se et fremmed Lands delegerede kaste et problematisk dansk Afrustningsforslag ind i Debatten, hvorefter der saa rejser sig en Diskussion som den, der her rejste sig, saa vil jeg kun forsikre ærede Medlemmer om, at saa tager man ganske fejl. Det var sandelig ikke nogen behagelig Situation at befinde sig i for mit Vedkommende. Jeg ønsker ogsaa her at sige, at det var en yderst pinlig Situation, og dette saa meget mere, som den ene efter den anden af disse delegerede stod op og meget bestemt krævede Opretholdelse af den paa-gældende Passus i Betænkningen, og den belgiske delegerede Hr. Rollin udtalte sig endog særdeles skarpt ved den Lejlighed. Nu lagde det ærede Medlem Hr. P. Munch meget stærkt Vægten paa en tidligere Udtalelse af en fransk delegeret om, at man ikke paa nogen Maade tænkte at fastsætte noget Minimum for den militære Rustning, en Stat skulde opretholde, i denne Forbindelse; det maatte hver enkelt Stat graduere, udmaale, fastsætte i Forhold til den Maade, hvorpaa den selv bedømte og vurderede de Farer, den var udsat for, og i Forhold til den Maade, hvorpaa den overhovedet opfattede hele sin internationale Stilling og Sikkerhed. Det er fuldkommen rigtigt, det sagde Hr. Rollin, og det staar ogsaa i compte rendu. Det ærede Medlem Hr. P. Munch sigter dér til Udtalelser, der er faldet under Behandlingen af dette Problem i 3die Kommission, men det var et ganske andet Spørgsmaal, der var til Behandling her,

det havde i og for sig slet ikke noget med dette Spørgsmaal at gøre. Her forelaa det Spørgsmaal, under hvilke Omstændigheder Krig endnu kunde siges at være berettiget. Der findes nu efter Definitionen kun to berettigede Arter af Krige, nemlig den, naar en Stat griber til Vaaben for at forsvare sig mod et uberettiget Angreb, og saa den store Krig — hvis man maa bruge Udtrykket Krig —, som er Folkeforbundets samlede Sanktionsforanstaltninger, Iværksættelsen af Straffe-foranstaltninger overfor et pagtbrydende Medlem. Dér rejste Hr. Limburg altsaa denne rent teoretiske Diskussion, hvorvidt man i denne Forbindelse, hvor man talte om *Retten* til under disse Forhold at føre Krig, kunde tale om en Forpligtelse. Det kan man selvfølgelig diskutere, det skal jeg meget gerne indrømme, men man vil ikke kunne bortdiskutere den Kendsgerning, at der her fra en Række smaa Staters Side til Slut med fuldkommen Tilslutning fra hele Kommissionen fremsættes en Række Udtalelser, der var absolut symptomatiske med Hensyn til den Opfattelse, man i andre Lande har af dette Spørgsmaal. Det er det Synspunkt og udelukkende det, jeg ønsker at understrege i fuldkommen Tilslutning til de efter min Mening lige saa klare som korte Udtalelser, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard fremsatte her i Salen, da han talte om Afrustningsforslaget og udtalte, at Venstres Standpunkt var dette, at man fra dansk Side ubetinget vilde staa paa een og samme Linie som Stater af lignende Stilling, lignende Beliggenhed og lignende Størrelse som vort Land i Europa. Det er derfor, jeg lægger Vægt paa denne Forhandling, og dette gør, som sagt, ogsaa den tidligere radikale Justitsminister og svenske delegerede. Jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse oplæse den Passus i hans Redegørelse i Frisinnade Klubben i Stockholm, som omhandler dette Spørgsmaal. Dér siger Hr. Löfgren: „Vill en stat äga rätten att lita till den fredsgaranti som skiljedomen erbjuder, måste den ock fullgöra sin andel i plikten att skaffa respekt åt utslaget, när det gäller att stävja et våldsomt angrepp mod freden. Främst måste denna rätt till hjälp av *andra* ta sig uttryck i skyldigheten att efter bästa förmåga försvara *egot* land. I satsen: „hjälp dig själv, så hjälper folkförbundet dig“ koncentrerade belgiske delegeraden Rollin denne grundsats“ for Forhandlingerne i Genève. Tydeligere forekommer det mig ikke, at den Vurdering, man fra